

1457. 7. Dec. 1889: Forelæggelse af Forslag til Grundlovsforandring. 1458

Ordføreren for Forslagsstillerne (Holstein-Ledreborg): Jeg skal først bemærke, at det havde været Hensigten at indbringe denne Sag allerede for noget siden, allerede for et Par Uger siden, og at kun uforudsete Omstændigheder have gjort, at vi have maattet udsætte det til i Dag. Jeg gør denne Bemærkning til Forklaring af, at Navnet paa det ærede Medlem fra Skjøg (Hørup) staar paa Forslaget, thi endt han jo for Tiden er forhindret fra at deltage i Rigsdagens Arbejder paa Grund af uretlig Fængsling, men jeg tilføier, at jeg ikke desto mindre har stoffet mig fuld Forvisning om, at det ærede Medlem fremdeles er Forslagsstiller for denne Sag.

Jeg skal da om Forslaget selv allerede i Dag gjøre nogle Bemærkninger, noget mere udførlig gjøre Rede for Indholdet og Hensigten med Forslaget, end man sædvanlig plejer ved Forelæggelsen af saadanne Forslag. — Ærede Medlemmer ville erindre, at Forsfatningspørgsmaalet blev fremdraget ved Finantslovens 1ste Behandling. Den nærmeste Anledning dertil var jo den Maade, hvorpaa Regjeringen havde handlet overfor dette Thing med at lade Valgperioden udløbe omtrent midt i Samlingen, idet den derved gjorde Sit til, at der ikke kunde komme noget positivt Resultat, i alt Fald ikke noget betydeligt Resultat, ud af denne Samlings Arbejder, som altsaa ville blive spildte ligesom saa mange tidligere Samlingers. Naar imidlertid dette Spørgsmaal er kommet til at spille en saa stor Rolle baade heri Thinget og udenfor i Pressen, har det jo vistnok en noget dybere Grund end denne rent formelle. Jeg tager ikke feil, naar jeg siger, at Grunden er den, at man fra alle Sider mere eller mindre er blevet enig om at komme til Forstaelse af, at hvis vi skulle komme ud af dette politiske Uføre og tilbage til grundlovmæssige Tilstande, saadanne Tilstande, som Alle ere enige om at anerkjende som lovlige, vil der næppe være nogen anden Vej at gaa for Tiden end den, at tage Forsfatningspørgsmaalet op. Nu vilde det jo have været det Naturligste, om Regjeringen havde taget det op. Der er ingen Tvivl om, at efter den Maade, hvorpaa Regjeringen ifølge Grundloven er stillet til Spørgsmaalet om Forsfatningsforandringer, idet den jo kan standse enhver

Forsfatningsforandrings videre Gang ved at modsætte sig Rigsdagens Oplysning og derved den videre Forhandling, vilde det have været det Naturligste, om Regjeringen selv havde taget denne Sag op, og det var ogsaa Grunden til, at man fra Thingets Side spurgte Conseilspræsidenten, om det fra Ministeriets Side paatænktes at anvende denne Samling paa den eneste Maade, hvorpaa den fornøstigtvis burde anvendes, naar der skulde komme et frugtbart Resultat ud deraf, nemlig til at indbringe et saadant Forslag til en Forsfatningsforandring, der vilde medføre en Oplysning alligevel, og altsaa mest passende kunde indbringes i denne Samling, men som det ærede Thing vistnok husker, hvarede Conseilspræsidenten dengang, at han hverken kunde give et bestemt Nei eller Ja, han agtede ikke at meddele Thinget, hvad han muligvis senere havde til Hensigt. Nu er der gaaet 2 Maanedre siden den Tid, og hvis Spørgsmaalet skal tages op, maa det ske nu, og det forekommer mig derfor, at efter at Regjeringen har indtaget denne Stilling i Dieblisset, er det i Grunden Oppositionens Pligt at reise denne Sag. En Opposition kan nemlig under de Forhold, som vi leve under, ikke være fuldstændig negativ, det lader sig ikke gjøre, det er i saa Henseende givet ved det store Flertal i Befolkningen, som har sluttet sig til Folkethingets Politik i de sidste Aar, at en rent passiv Politikk, den blotte Protest, hvor der ingen Handling er bagved, fører os ingen Vegne, men paa den anden Side tror jeg ogsaa, man kan være enig om, at den blotte Forhandling, saaledes ganske i Almindelighed, heller ikke er nok, derved kommer man heller ingen Begiite. Det at forhandle Sagerne og Finantsloven kan selvfølgelig hindre os fra at komme dybere i Uføret, end vi alt ere, og det kan gjøre vor Modstand imod Regjeringens Politikk iherdigere og stærkere og mere udholdende, og dette anser jeg vel for en Fordel, men det er ikke det, det væsentlig kommer an paa nu. Det, det nu kommer an paa for Oppositionspartiet, dersom dette Parti skal svare til de Krav, som Tiden nu stiller til ethvert Parti, er, at det maa kunne vise Veien, hvorved vi kunne komme ud af Uføret, hvori vi stikke. Og for at vise, hvorledes dette skal ske, er det ikke nok at for-